

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, January 14, 1982

Nr. 9

SEKR. HAIG TARIASI SU EGIPTO VYRIAUSYBE

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS JAV KONGRESE

JAV Atstovų Rūmuose, Vašingtone, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas įvyks vasario 17 dieną. Amerikos Lietuvių Tarybos prašymas tuo rūpinasi kongresmanas Fr. Annunzio (dem., Ill.).

Amerikos Lietuvių Taryba visiemis Atstovų Rūmų nariams ir senatoriams, siunčianti laiškus, prašydama į minėjimą įsijungti. Drauge siunčiama ir ALTO išleista knygelė "Lithuania Must Be Free", kur surinktos kongresmenų ir senatorių 1981 m. vasario 16 d. praga pasakytos kalbos, reikalaujant Lietuvai laisvės.

ALTO PIRM. DR. K. SIDLAUS- KO TELEGRAMA DEL IVYKIŲ LENKIOJE

Kai naujoji Lenkijos vyriausybė pavartojo karinę ir policinę prievartą prieš žmogaus teisių siekiančių Solidarumo sąjungą Lenkijoje, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Sidlauskas pasuntė telegramą Valstybės sekretoriui Aleksandriui M. Haig, Jr., atkreipdamas dėmesį, kad spaudžia Lenkijoje vykdoma vadovaujant Maskvai ir todėl reikia paskelbti ekonominį boikotą prieš Sovietų Sąjungą, kartu saugojant Lenkijos žmonių gerovę.

KALBĖTOJAI VASA- RIO 16 D. PROGA

Iš ALTO vadovybės žmonių Vasario 16-os praga pakviestas inž. Grozvydas Lazauskas pasakyti kalbą Lietuvių Prekybos Rūmų minėjime Chicagoje vasario 10 dieną. Kun. dr. Juozas Prunskis pakviestas kalbėti Clevelande vasario 14 d.

STRAIPSANIAI APIE LIE- TUVŲ KITATAUCIAMS

Amerikos Lietuvių Tarybos paskelbtas konkursas straipsnių kitataučių spaudoje atnešę gerų vaisių. Straipsnius apie Lietuvą, išpausdintus kitataučių spaudoje, atsiųsti dvylika autorių. Premijoms paskirta 1,000 dolerių. Mecenatas — kun. J. Prunskis. Premijų įteikimas įvyks vasario 14 d. Chicagoje per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. (ALTO informacija)

— Europoje nebuvo tokio šalčio paskutiniiais 200 metų. Iki mirties šūso 39 europiečiai.

— Floridoj citrininių vaisių sušalimas padarys 500 milijonų dol. nuostolį.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$387.

KALENDORIUS

Sausio 14: Feliksas, Atksė, Laimutis, Mekšūnas, Dabonė, Žibas.

Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:44. Oras šaltas.

TURI PRIIMTI ATLEISTUS TARNAUTOJUS

WASHINGTON, D.C. — 1960 metais didžiosios aviacijos bendrovės atleido iš darbo didoką skaičių tarnautojų. Aviacijos bendrovės atleisdavo kiekvieną, kuris vedavo.

Federalinis teisėjas, išnagrinėjęs bylą, priėjo įsitikinimo, kad išteikėjimas ar vedimas negali būti pagrindas atleisti iš darbo. Teisėjas James B. Moran įsitikino, kad toks tarnautojų atleidimas yra neteisėtas. Teisėjas įsakė vėl priimti nuo 1960 m. atleistus tarnautojus.

United Air Lines atsiskė daryti joki pareikimą. Taip pat neaišku, ar neteisėtai atleistiems tarnautojams reikės mokėti visą ar dalį algos. Šį klausimą turės dar svarstyti specialistai. Taip pat reikia nustatyti, ar atleisti 1960 metais šandien linka darbu.

RUOSIASI BAIGTI KARO STOVĮ

VARSUVA, Lenkija. — Tvirtinama, kad dabartinė Lenkijos vyriausybė ruošiasi baigti karo stovį vasario 1 dieną. Karo stovis buvo įvestas praėjusių metų gruodžio 13 dieną, bet dabar negali susitarti, kad tas karo stovis galėtų būti panaikintas.

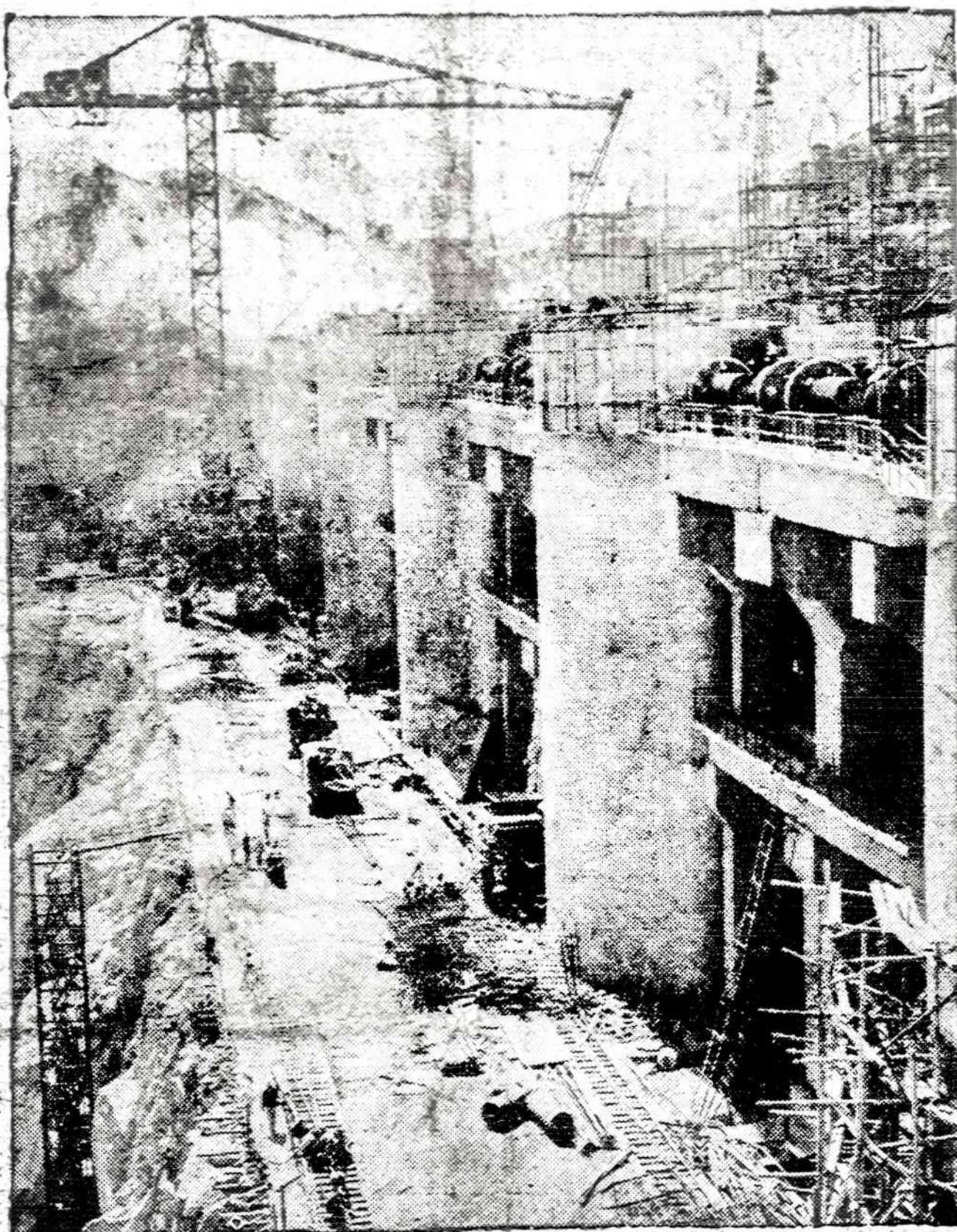
Lešek Valensa buvo sulaukęs karo stovio įvedimo dieną. Jam buvo pasakyta, kad jis esąs namų arešte, bet nuo karo stovio įvedimo dienos kariai jį vežiojo iš vieno namo į kitą. Visur pasakyta, kad jis su nieku negali susizninti, nes visi privalo jį saugoti ir neišleisti.

Maskva patenkinta Lenkijoje įvestu karo stovu. Rusai mano, kad lenkų kariai pajėgs įvesti tvarką Lenkijoje. Rusai nemori siųsti savo kariuomenės į Lenkiją. Jie yra įsitikinę, jog Karių komitetas Lenkijai gelbėti sugebės palaikyti tvarką.

— Louisianos gubernatoriaus įsakė tautinės gvardijos kariams pasiruošti ginti kraštą nuo šalčio nešamos nelaimės įvairiose srityse.

Gen. Kenan Evren pradžioje norėjo leisti suimtuosius triukšmadarius, bet dabar jis jau pradeda leisti juos iš stovyklų. Išleidžia tuos, kurie suprato eję klaidingų keliu, nenaudingų Turkijos interesams.

Sekretorius Haig Egipte dvi dienas bus labai užimtas, visvien egiptiečiai nori jam ir jo palydovams parodyti Asvano užtvanką.

Kinija nepatenkinta JAV nutarimu parduoti lėktuvus Taiwanui

PREZIDENTAS NEPARDUODA PAČIŲ NAUJAUSIŲ,
BET JIS SUTIKO PARDUOTI F-5E LĖKTUVUS

PEKINAS. — Kinijos vyriausybė labai nepatenkinta prezidento Reagano pranešimu apie nutarimą parduoti Taiwanui vyriausybei karo lėktuvus. Prezidento pranešimas sako, kad JAV neparduos Taiwanui pačių naujausių Amerikos kariškių lėktuvų F-5E, bet sutiko parduoti F-5E klasės lėktuvus, kuriuos Izraelis vartoja kovoms su savo kaimynais. Prezidento pranešimas yra apgaulingas, sako kiniečiai. Kinija ruošia protestą JAV vyriausybei dėl tokio prez. Reagano pranešimo.

Pirmadienį Vašingtone paskelbtas pranešimas sakė, kad JAV teiks dalis Taiwanui dabar turimiems JAV gamybos lėktuvams.

Ir Taivanas nepatenkintas JAV pranešimu

TAIPEI. — Taivano vyriausybė labai nepatenkinta prezidento Reagano nutarimu neparduoti pačių naujausių Amerikos lėktuvų.

Pradžioje Taivano vyriausybė suprato, kad JAV yra pasiruošusios parduoti Taiwanui daugiau negu šimtą FX kovos lėktuvų. Dabar pasirodė, kad prezidentas šį lėktuvų Taiwanui neparduos. Jie dar yra bandymo stadijoje. Lėktuvai dar nėra pakankamai iširti. JAV sutinka parduoti Taiwanui F-5G ir F-16 lėktuvus.

Taivanas šiuos lėktuvus pažį-

ta, bet jis tikėjosi greitesnių ir naujesnių.

Prezidento nutarimas nieko nepatenkino

WASHINGTON, D.C. — Susidaro įspūdis, kad prezidentas Reaganas, paskelbdamas apie nutarimą neparduoti modernesnių lėktuvų Taiwanui, bet parduoti ir toliau F-5E, sukėlė labai didelį nepasitenkinimą.

Nepatenkintas Pekinas, nes pranešimas pasako tik dalį tiesos. Prezidentas vis dėlto yra pasiryžęs parduoti F-5E lėktuvus Taiwanui. Kinijos vyriausybė protestavo prieš bet kurių lėktuvų pardavimą Taiwanui. Olandija parduos du karo laivus Taiwanui, tai Pekinas atšaukė savo ambasadorių iš Olandijos.

Grupė senatorių nepatenkinta, nes sekret. Haig, grįžęs iš Tolimųjų Rytų, pranešė Senato komitetui, kad vyriausybė pasitars su Senatu, bet šį kartą ir jo nepadarė.

Nepatenkintas ir Taivanas, nes jis iki šio meto tikrai nežino, ką jis galės nusipirkti Amerikoje.

— Texas, Louisianos, Arkansas, Mississippi, Tennessee, Alabama ir Georgia valstijose buvo uždarytos mokyklos dėl sniego ir šalčio.

— Kalifornijoje sausio 25 dienomis nuo didelio lietaus žuvo 36 žmonės.

KARD. CODY LAIKĖ PINIGUS KANSAS CITY BANKE

KANSAS CITY, Mo. — Kardinalas J. Cody buvo atidavęs sąskaitą pinigams laikyti Kansas City banke, skelbia Kansas City Times laikraščio reporteris.

Reporteris 1969 metais atidavė sąskaitą išsiskino, kai Chicago pasirodė žinia, kad prisiekusiųjų teismas pradėjo tyrinėti kardinalo Cody vėdamą bažnytinį pinigų atskaitomybę. Teismas prašė kardinalą pranešti kada ir kur jis taupė pinigus, bet tokių žinių kardinalas neteikė, todėl teisėjai ir prokuratoriai patį pradėjo ieškoti kur tie pinigai galėjo būti laikomi.

FLORIDOJE ŠALTA CITRI- NINIAI VAISIAI

MIAMI, Fla. — Šaltis spaudžia ne tik šiaurę, bet ir Texas bei Louisiana valstijas, pasiekė net Floridą. Blogiausia, kad šiomis dienomis šaltis paspaudė citrinių Florida vaisius. Specilistai tvirtina, kad šiomis dienomis spaudęs šaltis sunaikino apie pusę citrininių Florida vaisių. Niekas nežino ne tik apelšnai, citrinai, bet ir graiffruktai.

Laimė, kad šaltis nepaspaudė Kalifornijos vaisių. Ten plėkė labai smarkus lietus, bet vaismedžių jis nepagadino. Jeigu šaltis dar ir ten nepaspaus, tai gal krašto gyventojus nebrangiais apelsiniais aprūpins Kalifornija.

— Nuo šalčio Illinois valstijoje mirė 18 žmonių, Pensilvanijoje — 14, Michigane — 10.

HAIG SUSITIKO SU EGIPTO PREMJE- RU, KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIU

SEKRETORIUI RŪPI GALIMAI GREICIAU BAIGTI PASI-
TARIMŲ IR PASIEKTI TAIKĄ ARTIMUOSE RYTUOSE

KAIRAS, Egiptas. — Sekretorius A. Haig, pasakęs baigiamąjį žodį Briuselio Šiaurės Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ministerių konferencijoje, už poros valandų jau buvo Egipte. Sekretorius buvo patenkintas, kad suvažiuosieji užsienio reikalų ministrai pasmerkė Sovietų Sąjungą, JAV ir Šiaurės Atlanto Sąjungos vyriausybės keliais alvejais rimtai įspėjo Sovietų Sąjungą, patardamos nesikišti į Lenkijos vidaus reikalus, bet Sovietų valdžia nekreipė į tai reikalingo dėmesio. Dabar Šiaurės Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ministrai ėmėsi sankcijų prieš Sovietų vyriausybę.

Sovietų valdžia, būk, nustebusi paskelbtomis sankcijomis, nes jos turėjo būti taikomos Lenkijai, o ne Sovietų Sąjungai. Sekretorius yra įsitikinęs, kad sankcijos privalo liesti ir Sovietų Sąjungą, nes Sovietų valdžia atstovai priverė lenkų vyriausybę skelbti karo stovį visoje Lenkijoje, laužyti pagrindines žmogaus teises, kenkti Solidarumo unijai ir kludyti darbu. Visa eilė užsienio reikalų ministrų pamatė Sovietų Sąjungos spaudimą į gen. Jaruzelskio vyriausybę.

Sekretorius Haig, antradienį pasakęs paskutinę kalbą Briuselyje vykusiame užsienio reikalų ministerių pasitarime, sėdėjo lėktuvą ir išskrido į Egiptą.

Už poros valandų sekretorius Egipto aerodrome pasitiko Egipto užsienio reikalų ministerį Kamal Hasan Ali. Ten pat trumpai pasikeitė nuomonėmis apie reikalingą taiką Artimuose Rytuose. Sekretorius pareiškė norą išsikalbėti su atsakingais Egipto pareigūnais, kad galėtų imtis priemonių taikai įgyvendinti. Sekretorius yra įsitikinęs, kad be atidėjimo privalo būti rastas būdas išspręsti palestiniečių klausimą ir siekti taikos.

Dvi dienas praleidęs Briuselyje ir dvi dienas Egipte, sekretorius Haig ketvirtadienį ruošiasi skristi į Izraelį. Manoma, kad jis gali dar nuskristi ir į Saudi Arabiją.

KUBOJ ATSIDARO NAUJI SPRAUSMINIAI LĖKTUVAI

WASHINGTON, D.C. — Naujai atėjusios žinios rodo, kad šiomis dienomis Kuboje atsirado nauji sprausminiai sovietiniai lėktuvai. Tai nauja problema prezidentui Reaganui. Vyriausybė turi imtis priemonių prieš sovietinių lėktuvų atsiradimą. Bet, svarbiausia, reikia aptarti, kokių priemonių turėtų imtis prieš naujus sovietinius sprausminius lėktuvus.

Prezidentas taip pat žino, kad ir kongresmenai bei senatoriai šį klausimą kels. Kels demokratų, netylės ir respublikonai.

Savo laiku sekretorius Brown pastebėjo, kad sprausminių lėktuvų siuntimas į Kubą gali būti 1962 metų Vašingtono ir Maskvos susitarimo laužymas. Tada buvo uždrausta įrengti Kuboje sovietines raketas, Kubai neturėjo teisės savo teritorijoje laikyti sprausminių Sovietų lėktuvų. Dabar ji nekreipia dėmesio į minėtą susitarimą ir laiko savo teritorijoje sprausminius Sovietų Mig-23 lėktuvus.

Sekretorius planuoja Egipte pasilikti dvi dienas. Antradienį ir trečiadienį jis visą laiką nori išsiskirti su egiptiečiais, o ketvirtadienį planuoja skristi į Izraelį.

Sekretorius yra pasiruošęs užmiršti smulkmenas, aptarti ir spręsti pagrindinius klausimus, kad Artimuose Rytuose būtų įvesta taika.

Antradienį sekretorius išsiskalbė su Egipto užsienio reikalų ministru, o už poros valandų prie jų pokalbį prisijungė Egipto gynybos ministeris gen. Halim Abu Gazala. Vėliau jis planuoja susitikti su Egipto premjeru ir net su krašto prezidentu Hosni Mubaraku. Sekretorius nori įtikinti Egipto valdovus, kad Artimųjų Rytų taikos klausimas turi gauti pirmenybę. Aptars su egiptiečiais taikos su Izraeliu reikalus, ketvirtadienį jis planuoja skristi į Izraelį.

Egipte sekretorius buvo labai šilnai priimtas. Jam yra gerai žinoma Egipto padėtis. Jis gerai informuotas apie fanatikų sektos pasikėlimą. Sekretorius bandys įtikinti egiptiečius, kad jie rastų bendrą kalbą su Izraeliu.

Sekretorius Haig yra informuotas apie dabartinės Egipto vyriausybės pasiryžimą kovoti su fanatikais šjilais, nužudžiusiais prezidentą Sadatą. Prezidentas Mubarakas paleido iš kalėjimo 400 fanatikų, nepriklausančių tikybiniams fanatikams. Jie griežtai kritikavo Egipto vyriausybę, ypač prezidentą Sadatą, bet neplanavo ruošti mašio prieš vyriausybės narius. Manoma, kad šitas elgesys apramins krašto sutaukimas.

BUDEKIME VILNIAUS SARGYBOJE

Budekime, nes Pietryčių kaimynas, nežinantis savo iškilių istorinių bėdų, nemuldižia akių nuo Lietuvos ir, atrodo, visu frontu ruošia želigovskiadą. O tam pagrindas visai rimtas, nes ne tik okupuotoje Lietuvoje, prietariai vyresniam broliui, rezgia lenkišką voratinklį, bet ir tremtyje varo propagandinę akciją už brolišką sugyvenimą ir "meilę" visi kitiems. Žinoma, tam broliškumui įgyvendinti Lietuviai, anot jų, turi užmiršti visas padarytas skriaudas, ypatingai spalio 9 d., ir priimti lenkų "teisingą globą" dabar ir ateityje. Deja, mes aiškiai matome, kaip šiandien lietuviai tautiniu atžvilgiu nepasitaisę, kaip bus ir ateityje.

Prieš keletą metų Kanadoje įsteigė Lietuvos Patriotų Sąjungą, kurios nariai ir steigėjai yra buvę Sovietų konclagerininkai, politikalniai ir 100% tos idėjos asmenys. Gi Sąjungos antroji frakcija esanti pavergtoje Lietuvoje, tai gana įdomi ir kartu nemaža kontroversinė žinia. Kaip ten bebūtų, bet išeivijoje įvestas naujas Trojos arklys.

LPS-gos tikslas ir siekiai, kiek matyti iš biuletenyje vedamos propagandos, lai intensyviai propagavimas patriotizmo, žinoma, tik ne lietuviško, bet kosmopolitinio. Sąjungos statule štai kas parašyta: "Mes tikime į mūsų patriotizmą, kuris nėra tik meilė gimtam kraštui, praeičiai, istorijai, tradicijoms, religijai; jis apima daugiau ir plačiau — tai meilė pačiam žmogui, jo laisvei, jo teisėms, meilė visoms tautoms, rasėms, tikyboms, meilė visiems žmonėms be luomo ir kilmės skirtumo".

Tai va, gražiau nei pačioje Evangelijoje parašyta, bet kas po to slepiasi, įžvalgus skaitytojas ir be paaiškinimų lengvai suprast. Žodžiu, lietuviai turi būti tarptautinis patriotas, o tokiu būdamas, gimtojo krašto tėvų, nes meilė savaime ims blėsti, nes

žmogus kelių tautų patriotu negali vienu kartu būti. Istorija mums parodė, kai lietuviai, būdami kartu ir lenkų patriotu, prarado valstybę, laisvę, o didelė dalis nutautėjo. Tas dabar to pačio kaimyno siekiama per "Patriotų sąjungą", taip bent atrodo iš turimų duomenų. Gyvename modernius laikus, tai ir siekiai yra gražiai modernūs.

Sąjunga leidžia savo biuletenį "Patriotas", kur paskutiniame 12 Nr. rašoma trim kalbomis — anglų, lietuvių ir lenkų. Nemažyta pažanga, nes tokio lietuvių "universalaus" leidinio neturėjo, tai tikras straipsnių ir minties konglomeratas, o tas viskas lyg raudonos sūlas veda lenkų biulystėn.

Štai vienas "Patriote" tilpęs lenkiškai parašyto straipsnio vertimas:

"Istorinė Lietuvos valstybės sostinės yra Vilnius—Wilno.

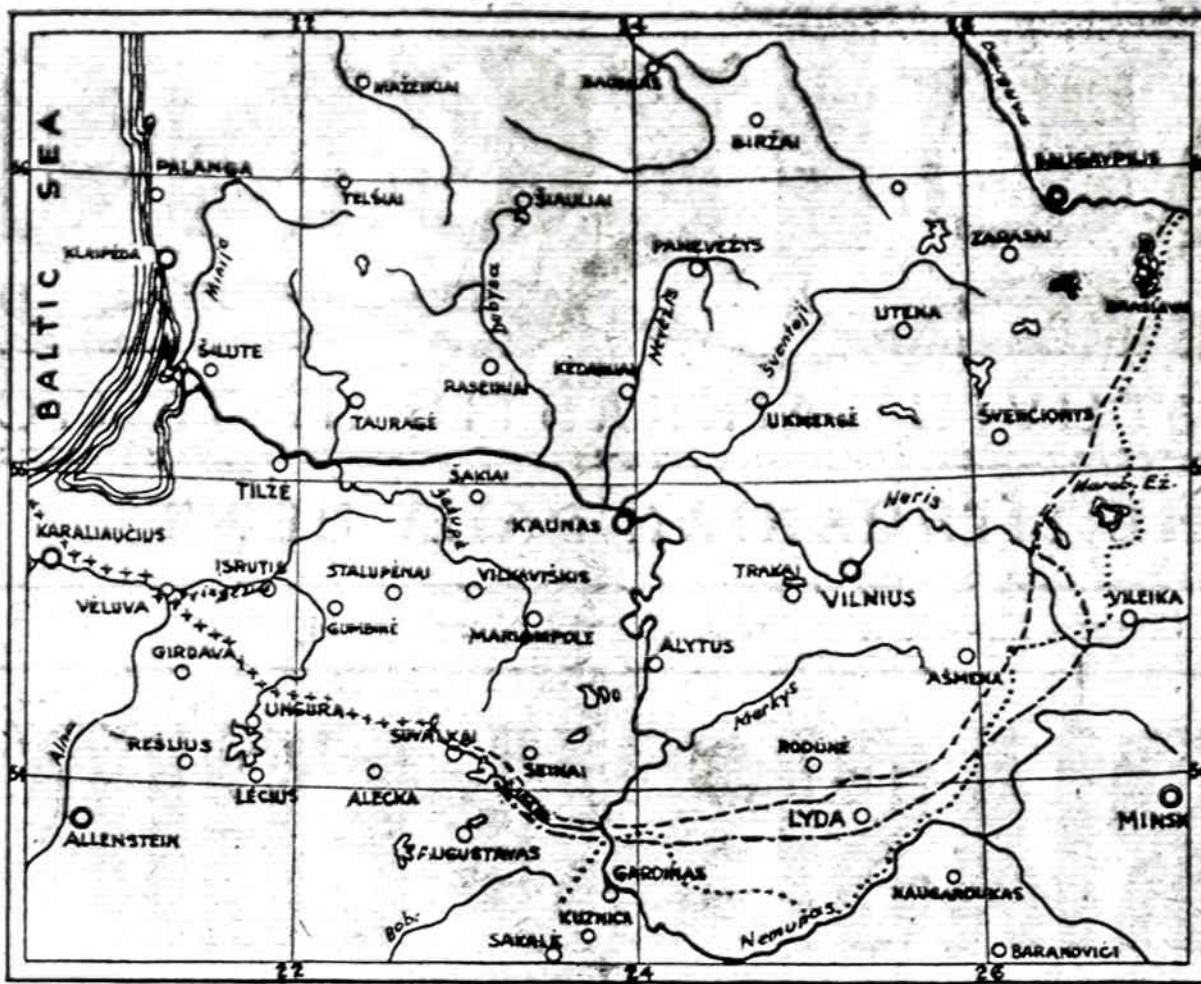
Kieno yra Vilnius?

(Laiškas lietuviškai ir lenkiškai išeivijai)

Kai kuriuose lietuviškos ir lenkiškos išeivijos sluoksniuose dar neprarado savo aktualumo taip vadinamas vilnietiškas klausimas. Karts nuo karto išeivijos spaudoje keliama klausimas kieno yra Vilnius?

Korespondencijose, liečiančiose šį klausimą, paprastai nestokojama pikty (kandžių) pasisavimui kaimyninės tautos atžvilgiu, primetamos jai senos nuodėmės. Nustoją šiandien niekam nereikalingas taisyklas. Kaip iš tikrųjų su tuo Vilniumi? Kieno yra ir kam turi priklausyti?

Kiekvienas daugiau ar mažiau susipažinęs su Vakarų Europos istorija pasakys, kad sena Gedimino tvirtovė nuo seniausių laikų buvo ir yra Lietuvos sostinė, kad Vilniaus kraštas randasi etnografiniame plote lietuvių padėmių. Ir turės pagrindo, kas taip pasakys.

Tuo pačiu laiku, kiekvienas, kuris žino istorijas, kultūras, tautinius papročius lenkų, lietuvių ir kitų tautybių, puikiai žino, kad Vilnius visada buvo centru kelių tautinių kultūrų. Vilnius buvo lietuviškas, lenkiškas, baltgudiškas, žydiškas, netgi... rusiškas. Šie Atėnai (taip jį vadino) Vakarų Europos kultūros atžvilgiu niekad nebuvo nuosavybė tik vienos tautos.

Vilniaus tradicijos niekas neįbrauks iš lenkų sąmonės. Egzistuoja tikri, per daug giliai įsišakniję ryšiai. Toji, kuri šviečia "Aušros Vartuose" nepriklauso vien lietuviams. Kaip asmuo ir kūrba genialaus pranašo Adomo — didžiojo sūnūs Lietuvos, lenko ir lietuvių. Yra tautos šventenybės, kurių neįmanoma padalinti. Būti tai šventvagystė.

Išeiviai (lygiai lietuvių, kaip ir lenkai, kurie tokioje formoje stato klausimą ir tokiu būdu, paprastai ir bekompromisistiskai, kieno yra Vilnius, parodo savo ribotumą ir dvasios menkystę. Klausimas "Kieno yra Vilnius", šiandieninėje padėtyje, klausimas kuris gali reikšti kaip pelis ir kaimyno pečius, yra neprotingas ir nereikalingas.

Argi trūksta mums šiandien svarbesnių ir labiau aktualių problemų mums, abiem tautoms? Ar turime visą laiką grumioti senas tiesas ir gadinėti sau nervus? Vilnius buvo ir yra tuo, kuo yra — sostinė Lietuvos valstybės, kuri tai valstybei turi negincijama teisė į Nepriklausomybę, kartu pasilikis viena iš sudedamųjų dalių tradicijos tautinės, literatūrinės ir kultūrinės.

Lenkų Tautos Miestas brangus abiem tautoms ir nepadalytas (nedalomas). Leonard Gogolis'is parašo atrodė, kad lenkomanas rašytojas, nes tikras lietuvis patriotas tokių tuščių priestaraičių lenkų nerasytų. Tad kiekvienas lietuvis turi giliai sušmąstyti, perskaityti tokią pilną sofizmo rašinį, kuris savo išvadoje su tvirtu akcentavimu pasisako — Vilnius lenkų tautos miestas, atseit, jis tik buvo istorinės Lietuvos sostinė, bet ne šių dienų sostinė. Tai rafinuoti žmantrūs lenkų aiškinimas, kuriuomi pateisina visas padarytas klaidas ir neleidimą Seimų katedroje melstis lietuvių kalba, nes neva neturi lietuvių kunigo. Apie tai "Patriotas" nieko neaišmena, bet sugestionuoja nekelti klausimų, kurie gali ardyti lietuvių lenkų "draugystę". Žodžiu, lietuviai lyg piaušiamos avės turi tylėti ir tik melstis už Lenkiją. Tai bent graži ir įdomi draugystė, kurios lenkomanai pageidauja!

Nežinia, kodėl Vilniaus Krašto Lietuvos S-ga dėl tokių "Patriotų" rašomų įžūlūmių tyli, o turėtų tuo reikalu viešai pasisakyti ir visais galimais diplomatiniais keliais reaguoti dėl reiškiama jų pretenzijų į Vilniaus kraštą. Neatsisakius lenkam nuo tų liguistų svajų, jokių biulystių ir draugysčių negalės būti, kas aiškiai ir konkrečiai turėtų būti pasakyta.

Demokratinio krašto lūpose lengvai suka lizdus įvairūs žmonių ir tautų "mylėtojai", kurie prisidengę gražiais altruizmo obelais dirba ardomajai darbų išeivijos tarpe. Tik pastabūs asmenys tuos jų darbus permato ir įskėia dienos švieson, nebijodami susilaukti asmeniško antipodo iš priešiškos pusės. Tai pagarbūs kovos rikių, kovojančių už Vilnį ir Lietuvą.

Šiuo atveju reikia pasakyti, kad viena iš pirmųjų spaudoje išleisti "Lietuvos Patriotų S-gos" atsiradimą, jos tikslus ir veiklos darbus, jaunos kartos pastabai "Sandaros" bendradarbe, kuriai tenka pareikšti padėką už būdijimą lietuvių fronto sargyboje. Paminėtina, kad šią užimtą poziciją paremia ir VILKO nutarimas nepriimti minėtą "sąjungą" savo sudėtin, tarybom, kaip neišsiskirti ir mažai dar žinomą organizaciją. Tas jau daug ką pasako.

Tuo pačiu pasakytina, kad "Patriotas", savo biuletenyje prasielkdamas su spaudos etika, neleistinai iškoneveikia visus tuos, kurie iškelia jų tikslus ir pasisako prieš griaujamą darbą lietuvių tarpe. O tas jau parodo "sąjungos" (kelių asmenų) didelį pyktį, nepasisekus dūnoliavies kailyje. Lietuvi, būk apdairus ir budėk!

J. Tijūnas

V. KAROSAS

Evangelikų padėtis lietuvių tautoje

(Tęsinys)

Šiuo kartu visų lietuvių evangelikų vardu Lietuvių Evangelikų Taryba pareiškė viešą protestą, kuriame tarp kitko pasakytas:

"Šiluva neišreiškia tų dvasinių vertybių, kuriomis galėtų didžiulius visa lietuvių tauta, nes juk su Lietuvos Reformacijos sužlugdymu buvo pakasti lietuvių tautos valstybinio, tautinio ir kultūrinio nepriklausomumo pagrindai. Istoriniai faktai rodo, kad po tariamo Marijos pasirodymo Šiluvoje, Lietuva pradėjo žengti nuosmukio keliais, kurie ją nuvedė į nepriklausomybės netekimą" (Naujienos 1966 m. X. 9).

Evangelikai, pareiškė savo protestus, nemane įsivelti į ilgą polemiką su katalikais, bet nutarė susikaupti pozityviajame darbe. Tam tikslui tarnavo reformaty leidžiamas žurnalas — "Mūsų Sparnai" ir ev. kuteronų "Svečias", kuriuose buvo keliami reformacijos nuopelnai lietuvių tautai, aprašoma evangelikų įnašas keliant tautinį susipratimą, dalyvavimą nepriklausomybės kovose ir atstatant Lietuvos gyvenimą. Greta šių temų vis daugiau ima kaupti dėmesio į dvasinį reformacijos palikimą, jos ryšį su naujųjų amžių epochos tikslumu, mokslo ir tech-

nologijos laimėjimais ir vakarietiškos demokratijos susiformavimą. Įsteigus Devenų Kultūrinį Fondą, susidarė platesnės sąlygos išplėsti dvasinę ir kultūrinę veiklą, leidžiant knygas ar remiant kitus užmojus.

Evangelikų sąmonėjimas išeivijoje ir savo vertės atpažinimas vyko dviem etapais. Pirmame, evangelikai buvo pasiryžę savo darbais ir veikla įrodyti savo lietuviškumą ir pilną ištikimybę savo tautai. Visos steigiamos evangelikų parapijos buvo grynai lietuviškos, prie kurių išivystė lietuviška kultūrinė veikla. Tokios veiklos pavyzdžiu galima skaityti Lietuvių ev. liuteronų "Tėviškes" parapiją Chicagoje, vadovaujamą senj. kun. A. Trakio, kuri net katalikų spaudoje susilaukė pripažinimo.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

kaip stipriausia lietuvių tvirtovė. Tuo būdu evangelikai savo darbais ir žpasivertimu atrėmė jėgas metams kalinimams, kad "kas nekatalikas — tas ir nelietuvius".

Be abejo, toks evangelikų parapijų lietuviškumas neliko nepastebėtas lietuviškoje išeivijoje ir buvo teigiamai įvertintas. Vienok, šioje srityje reikia pažymėti, kad evangelikai neužsidarė vien savo parapijinėje veikloje, bet išėjo į lietuvių viešumą ir palaikė artimus ryšius su broliškais protestantų Bažnyčiomis gyvenamame krašte, ar su pasaulinio masto protestantiškomis organizacijomis. Tuo išvengė tipingų getų susidarymo, kuriuose sunyktų dvasiniai ir fiziniai.

Pirmame veikimo etape evangelikai buvo įsitikinę, kad savo dalyvavimu protestantiškų Bažnyčių suvažiavimuose, nuo lo-kalinio pobūdžio iki pasaulinių kongresų, galėtų kelti viešumon savo Bažnyčių sunkią padėtį tėvynėje, prašant konkrečios paramos, ir ta pačia proga išskirti Lietuvos pavergimo klaušimą. Ta kryptimi ir buvo daug padaryta, veikiant pavienių Bažnyčių rėmuose, kaip ir ev. liuteronų, reformatų ar baptistų visuotiniuose suvažiavimuose, ar įsėinant į pasaulinio masto visų protestantiškų Bažnyčių suvažiavimus, kuriuose lietuviai evangelikai, neretai drauge su latvių ir estų atstovais, įteikdavo bendrus memorandumus apie religinę padėtį Pabaltijy ar darė pranešimus žodžiu.

Jokių ypatingų laimėjimų šioje veikloje nebuvo pasiekiama, bet savo apimtimi buvo pralenkę mūsų politinių veiksmų daromus žygius pasaulinėje arenoje, kas neliko be atgarsio pasaulinėje protestantiškoje spaudoje.

Savo kelių suvažiavimų aprašymai, kuriuose dalyvavo lietuvių evangelikų atstovai buvo aprašomi savo spaudoje ar net iškeliami platesnėje išeivijos spaudoje. Visa tai turėjo savo reikšmę ne vien evangelikams, bet visiems lietuviams kas padėjo atstatyti evangelikų gerą vardą savo tautoje.

Taip reikalingi vystėsi pirmame veikimo etape, kuris tęsėsi per šaltojo karo laikotarpį iki prisidėjusios koegzistencijos ir vėliau detentės politikos. Jau visuotiname Pasaulio Bažnyčių Tarybos suvažiavime, įvykusiam Evanstone 1954 m., kuriame dalyvavo ev. reformatų Bažnyčios atstovai buvo pasisakyta už taiką, kas apsprendė Vakarų demokratijų pokarinę politiką. Vėlesniuose suvažiavimuose protestantiškas pasaulis pasisakė už koegzistencijos ir detantės politiką su komunistiniu pasauliu kas pagrindinai pakeitė egziliu Bažnyčių padėtį.

Nuo to laiko buvo plačiau atidarytos durys komunistinių drey Young.

krastų protestantų ir pavosla-vų Bažnyčių atstovavimas dalyvauti pasauliniuose suvažiavimuose. Minėtų atstovų tarpe buvo infiltruoti aiškūs komunistiniai agentai ar priversti kalbėti pagal gautus valdžios nurodymus. Komunistų krašto atstovai suvažiavimuose kalbėjo apie religinę laisvę ir smerkė karo kurstytojus. Netrukus egziliu Bažnyčių atstovams buvo atimtos teisės kalbėti savo tėvynėje likusių Bažnyčių vardu, tad turėjo pastatinti vien atstovavimu įkurtoms Bažnyčioms išeivijoje.

Įvykęs pasaulinėje politikoje posūkis neliko be pasekmių evangelikams. Teko pamažu atsisakyti nuo egziliu Bažnyčių statuso ir išimti charterius nepriklausomoms lietuvių evangelikų Bažnyčioms gyvenamame krašte. Taip susidarė nepriklausomos lietuvių evangelikų Bažnyčios ar parapijos visame laisvajame pasaulyje buvo apjungtos Lietuvių Evangelikų Taryboje, įsteigtoje 1965 m. Chicagoje.

Nejučiomis evangelikai perėjo į antrąjį savo veiklos etapą, kuriame pasireiškė kiti idėjiniai motyvai. Pamažu ėmė įsivisdominti, kad greito Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ne galima laukti ir kad įvykę dideli social - ekonominiai pakitimai Lietuvoje verčia persvarstyti lietuvių tautos ateitį. Nežinia, kaip ilgai truks susidariusi jėgų pusiausvyra tarp Rytų ir Vakarų, bet evangelikai daugiau kreipia dėmesį į demokratinių idėjų pergalę prieš komunistų, kurios išdavoje vykė gali-mai palankesnis išsivysimas iš visokeriopos priepaaidos. Panašus procesas dabar vyksta Lenkijoje.

Evangelikai yra tvirtai įsitikinę, kad ateities Lietuva bus demokratinė, kurioje visos religijos teisiniu požiūriu bus sulygintos ir atskirtos nuo valstybės. Tuo būdu bus užtikrinta visų piliečių lygybė ir pašalinta bet kuri diskriminacija. Antroji ir trečioji lietuviškos išeivijos kartos yra perėjusios per amerikoniškos demokratijos mokyklą nors savo kilme būdami katalikais, pradeda įsisavinti laisvo žmogaus ir tolerancijos principus, kas juos priartina prie Lietuvos reformacijos idėjinio ir kultūrinio palikimo. Ant šių pagrindų gali išsivystyti ekumeninis sąjūdis lietuvių tautoje, nes surandamas bendras dvasinis vardiklis visų krikščioniškų Bažnyčių tradicijų pasekėjams, sugrąžinant nuo amžių įsisėjęs sąjau, tarpusavią kovą ir neapykantą.

(Pabaiga)

(Mūsų Sparnai, No. 51, 1981)

— Buvęs prez. Jimmy Carteris nuryko į Atlantą, užėjo į miesto savivaldybę ir pasveikino naujai išrinktą Atlantos merą Andarytos duryš komunistinių drey Young.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make every dream come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

U.S. Bonds mature in less than six years.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED YOU'LL BE IN THE RIGHT LANE.

ISPŪDŽIAI IŠ S.L.A. EKSORSIJOS PO KARIBŲ JŪROS SALAS

(Tęsinys)

Lapkričio 9 d. dr. V. Dargis supažindino su Albinu Karaliūnu ir Valerijom Pocium. Tuo pat susipažinau su Antanu Laurinaičiu, Stefania Vajkute ir kitais.

Vakarienei pasibaigus, įvyko bendras visų S.L.A. suorganizuotos kelionės dalyvių susipažinimo vakaras. Apie tą susipažinimą nekartosi, nes specialų pranešimą buvau pasiuntęs kelionės metu iš San Juan, Puerto Rico.

Plaukiant laivu pro Kubą, jos krantai buvo matomi paprastai akimi. Žiūrėjus buvo galima įžiūrėti Kubos patuliojančius laivus. Važiuojant link San Juan, dešinėje pusėje, visai arti mūsų laivo, slėpėsi Amerikos kariški laivai ir lėktuvnešis. Grįžtant į Miami, lėktuvnešio nebesimėtė, bet kitas laivas budėjo. Rankų mojavimu sveikinome Amerikos kariškus. Stebėjau, kodėl vienas jaunas keleivis žiūrėdamas per žiūronus, aiškino, kad šis laivas yra ginkluotas raketėmis, pasakė laivo rūšį ir pacytavo jo numerį.

Be to, lapkričio 9 d. vakar turėjome Captain Cocktail party, kur susipažinome su laivo kapitonu Narciso Possati. Su juo susipažino visi laivo keleiviai. Fotografai visur bėgiojo ir fotografavo, o sekancija dieną fotografijas pardavinėjo po keturis dolerius. Laive, kur tik vyko bet kokia programa, reklamos ir išgerimai, jie turėjo visų įvykių fotografijas.

Be to, vyko įvairūs lošimai: bingo, "arklių lenktynės"... Laivo kompanija daugiausia uždirba iš tų, kurie lošdami su pinigais mėgsta laimėti išmėginti. Lošimo mašinos visos automatinės. Tokių, atrodo, Kanadoje niekur nematyti.

Lapkričio 10 d. turėjau ilgą pasikalbėjimą su laivo fotografu D. Rik Tanes. Pokalbis užsitęsė ilgokai, ir priėjome prie temos apie sovietiską Rusiją. Jis buvo angli kilmės, o aš pasisakiau esąs lietuvis pabėgėlis, nes dabar mano gimtas kraštas įvesta žiauri diktatūra. D. Rik Tanes tuojuo nustebo ir į mano pareiškimą reagavo. Girdi, jam teko būti Maskvoje ir kalbėtis su eiliniams tarnautojais. Jie būvę labai mandagūs ir nuosirdūs. Trumpai jam paaiškinau, kad tie tarnautojai, kurie turi teisę susitikti su užsieniečiais, yra

partijos žmonės ir yra gabūs artistai, žina kaip su užsieniečiais reikia kalbėtis, rodyti jiems labai mandagiais, ir aiškinti, kad Sovietų Sąjungoje tikras rojus. Pabrėžiau, kad tie partijos angelus vaizduojantieji tarnautojai tardo naktimis ir kankina tuos, kurie bet kokį žodį pareiškia prieš Sovietų diktatūrą. Kaip pavyzdį pacytavau visą eilę Sovietų okupuotų tautų, kur įvesta jų žiauri diktatūra, primindamas ne tik Lietuvą, bet ir Afganistaną.

Priminiau, kad visos tos demonstracijos prieš Vakarų demokratikus kraštus yra organizuojamos Sovietų S-gos agentų, o tie organizatoriai yra gerai apmokami. D. Rik Tanes truputį nustebo tokiu mano pareiškimu, bet neprištaravo, kad tai yra netiesa; net išreiškė, kad Anglijoje ir Amerikoje yra per daug didelė laisvė. Jo manymu, tokias demonstracijas, kurių metu naikinamas turtas, turėtų būti visiškai uždraustos.

Aš D. Rik Tanes pareiškiau, kad rašau į lietuviškus laikraščius apie sovietiskos Rusijos diktatūrą ir atsiklausiau, ar galėtų pokalbį aprašant, jį paverdėti pamintimi. Atsakė teigiamai ir parašė savo pavardę į mano paduotą užrašų knygutę. Prieš atsisveikinant, padėjo už informacijas apie Sovietų Sąjungą.

Lapkričio 10 d. oras buvo gražus ir vis daugiau S.L.A. ekskursijos keleivių rinkosi ant laivo demio.

Po vakarienes, kaip ir visuomet, vykdavau ant demio gryno oro pakvėpuoti. Tuo metu ant demio nėra tiek daug keleivių, tai daug lengviau galima bet kur gauti šėdėjimui ar gulėjimui vieta.

Po gero poilsio, turėjau vykti į kabiną. Ten radau keletą svečių, kurie lankė dr. Vyt. Dargį. Jų tarpe buvo S.L.A. prezidentas P. P. Dargis ir jo bendradarbis teisėjas D. Piper, iš Pittsburgh. Jie buvo atvykę pasveikinti dr. V. Dargį, jo gimtadienio proga.

Teisėjas D. Piper labai draugiško ir malonaus būdo. Sužinojau, kad esu iš Kanados, teiravosi iš kokios provincijos esu. Kai pasakiau esąs iš Ontario, St. Catharines miesto, tai dar labiau įsitraukė į pokalbį. Pabrėžė, kad ir D. Piper užaugęs Kanadoje, Ontario provincijoje. Jam Hamiltonas, St. Catharines ir net Port Colborne miestai esą gerai žinomi.

Jules Breton

Ūkininkas

Vėliau D. Piper persikėlė į Ameriką ir yra teisėju tame pačiame teisme, kur dirba P. P. Dargis. Tai senas S.L.A. narys, gerai suprantas okup. Lietuvos problemas, vengrų kilmės žmogus.

Lapkričio 11 d. anksti rytą laivas įplaukė į Puerto Rico uostą San Juan. Žiūrint nuo laivo, šis miestas atrodė puošnus. Uostas tarp kalnų ir kiek panašus į Vancouverio miestą, B.C., Kanadoje. Tai didelės žemės ūkio srities ekonominis centras. Be to, aukštuose kalnuose aplikta aukso, sidabro, švino ir vario. San Juan uostas per metus apvalkio apie 3,000 laivų. Jį įkūrė 1508 metais Ponce de Leon. 1533 m. pastatyta La Fortaleza — gubernatoriaus įstaiga ir rezistencija. Pirmoji miesto (vad. Caparra) vieta buvo pagrindinė saloj, nes ten atrodė saugiausia nuo priešų. Netrukus buvo jos atsiskaityta ir įsitvirtinta ant mažos uolėtos salos iškyšulio, vadinamojo San Juan uostu.

1625 m. miestą sūnaikino olandai, bet jo tvirtovė atlaikė 1678, 1703 ir 1797 anglų puolimus. 1897 m. tvirtovę apšaudė JAV laivyno artilerija, bet miestas užėmė tik pasibaigus karui. Dėl šių salų ilgai varžėsi D. Britanija ir JAV, bet 1872 m., Vokietijos kaizeriui tarpininkaujant, pripažintos JAV-ems.

San Juan, Puerto Rico uoste, laivas išbuvo 17 valandų ir turėjome laiko apžiūrėti miesto žymesnes vietas. Iš anksto daugelis buvo laivę įsigiję turistinės kelionės bilietus; turėjau ir aš. Vykdami autobus, mes su darėme lietuvių grupę iš B. Spūdienės, D. Jonaitienės, V.

OLANDIJOS SPAUDOS BALSAI

APIE LIETUVĄ

S. m. lapkričio mėn. didieji olandų laikraščiai du kartus plačiau kalbėjo apie Lietuvą. NRC — Handelsblad tarptautinis apžvalgininkas H. Malta klausia — ar gali Lenkijos įvykiai "išsispinduliuoti" į artimiausią krašto kaimyną — sovietinę Lietuvos respubliką, kur nemažai esama lenkų kilmės gyventojų, iš kur kilęs net Nobe-

Dziko ir manęs. Kiti vyko kitame autobuse, o kai kurie nusisamdė limuzinus ir privačiai lankė žymesnes vietas. Mūsų autobuso pranešėjas — vadovas buvo universiteto studentas ir gana plačiai apibūdino San Juan ir bendrai Puerto Rico ankstyvesnes kovas, tvirtovių — pilių statybą ir dabartinį gyvenimą.

Pirmiausia pranešė, kad esama net 35% bedarbių. Gyventojai susideda iš trijų klasių. Pirmą klasę sudaro tie, kurie turi namus, automobilius, televizijas ir t.t. Antrą klasę sudaro tik turintys namus ir televiziją. Trečią grupę, jei ir turi namuką, tai neturi ne tik televizijos, bet ir mašinos. Yra daug gražių kondominių, apartamentų. Ten gyvena pasiturintieji ir moka nuo 200 iki 300 dolerių per mėnesį. Antrą klasę apartamentuose gyvenantieji moka po 100 dolerių nuomos per mėn. Trečios klasės apartamentuose, kurie gyvena iš pašalpų, moka tik po 15 dol. per mėnesį nuomos.

(Bus daugiau)

lio premijos laureatas C. Milošas, kur, kaip ir Lenkijoje labai stipri R. K. bažnyčios įtaka, be to, abu kraštai praeityje turėję glaudžius valstybinius ryšius. Į tokį persipindulį viena deda daug vilčių Pabaltijo emigrantai Vakaruose, bet pačioje Lituvoje tuo esą abejojama, nes Vakarai de facto pripažinę Lietuvos okupaciją. O vis dėlto Maskvos valdovai, Lenkijos įvykių prisagindami, tokia galimybė susirūpinę. Lietuvoje, kaip ir Ukrainoje ir Estijoje, neseniai buvę streikų, Sovietų spauda plačiai reklamuoja tariamus sovietų profsąjungų atsiekimus plačiai rašyta, kad pav. Vilnių už blogą darbininkų namams skirtų fondų panaudojimą atleidę dujų gamyklos direktorių ir pan. Slopinama informacija apie Lenkiją, trukdomos Vakarų radijo programos apie Lenkiją, Lietuvoje sunku gauti lenkų laikraščių, cenzūruojami iš ten ateinantys laiški, neįsileidžiama lenkų, turinčių Lietuvoje gimnazių.

Tačiau pabaltiečiai kratosi rusų. Dar prieš didžiulius Lenkijos įvykius Lietuvoje gyvai pradžiusi reikštis intelektualų opozicija, plečiasi savilaida, daugėja disidentų nuteisiamų ar uždaromų ir psichiatrinės ligoninės. Religija krašte giliai įsiaknijusi. 70 — 76% gyventojų praktikuojanti katalikai, vaikai ko nevisi krikščijami, miestuose tuokiasi bažnyčioje apie pusę jaunavedžių, kaime net 95% Vis skaitlingesnės maldininkų

eisenos.

40 metų nuo Hitlerio — Stalino paktų, dėl kurio Lietuva neteko nepriklausomybės, sutapo su didžiojo kunigaikščio Vytauto mirties 550-mečiu ir perminėjimus tūkstančiai žmonių giedoję Nepriklausomos Lietuvos himną. Po karo Pabaltijo kraštai pagal savo ūkinį lygį ir gerbūvį pirmavo Sovietų Sąjungoje, bet dabar skaudžiai trūksta maisto produktų, "visai kaip Lenkijoje", kaip pareiškė gatvėje praeiviai vienam Vakarų žurnalistui.

Amsterdamo Volkskrant savo "knygų priede" paskelbė ilgą interviu su gyvenančiu Olandijoje I. Kaplanu, kuris nurodė, kad Lietuva liko ištikta holokaustų du kartus — nacistinėmis žydų žudynėmis ir sovietinėmis masinėmis lietuvių deportacijomis bei žudynėmis, kurių aukomis tapo ir masinio lietuvių tautos pasipriešinimo rusų okupantams dalyviai. Tačiau, anot Kaplano, Lietuva pakėlus per šimtmečius sunkią vergovę nepasiduoda dabartiniam milžinui — pavergeiui gindama savo tautinę tapatybę, ir jai paremti reikia ku'o daugiausiai apie Lietuvą kalbėti ir rašyti. "Tikiu mano tėvynės šviesesne ateitimi", — pareiškė I. Kaplanas. Jis pasakojo žurnalistui W. Kuiperui apie savo vargus — 1948 m. per "raganų medžioklę" prieš kosmopolitus — Vakarų kultūros simpatikus, jį suėmus Vilniuje bei kaip "ypatingai pavojingai nusikaltėlį" su stipriu konvojumi išvežė į Maskvos Lubianką ir ten be jokio teismo paskelbė sprendimą 15 metų darbo lagerių. Tik Stalino mirties dėka jis, atkalejęs septynerius metus, sugrįžo į laisvę. Bet per paskutinį dešimtmetį Lietuvoje vėl prasidėjo sunkios represijos prieš inteligentiją, su smarkesniais antisemitiniu prieskoniu. 1976 m. Kaplanui pavyko išvažiuoti į Vakarų, bet jis savo dvasia pasilieka Lietuvoje, dainuodamas su Lietuvos žmonėmis vargais ir kovomis. Nepaisant savo senyvo amžiaus ir dviejų infarktų, jis dirba Amsterdamo Rytų Europos Institute prie ruošiamo disidentų žodyno, pernai dalyvavo kaip poeto Tomo Venclovos asistentas Roterdamo tarptautiniame poezijos festivalyje, pats dabar rašinėja savo poeziją — apie savo gyvenimo istoriją, eilėrašiams naudodamas anglų kalbą, o kitais

metais išeis jo eilėraščių rinklinys olandų kalba — išverstas olandų poeto S. Davidsono Isako Kaplano eilėraščių "Beviltiško maldai", išverstas į olandų kalbą, kartu su jo didele nuotrauka ir interviu buvo atspausdintas žinomame Olandijos laikraštyje Volkskrant (XI.24).

J. Budreika

Amsterdamas

(Iš L. Lietuvio)

TRAUKIA TEISMAN DU RESTORANUS

CHICAGO, Ill. — Hazel, Washington, motina Leono Washington, nuteisto 35 metams kalėti, traukia teisman dviejų restoranų savininkus, davusius gerti deglinės josios jau girtam sūnui. Ji tvirtina, kad josios sūnus nebūtų nušovęs policijos kapitono James Riordan, buvusio Chicago policijos vadovo pavaduotojo. Pastarasis kiek griežčiau padarė pastabą Leonui Washingtonui, kad restorane nedera kelti triukšmo, ir patarė apimti.

Ši pastaba tiek paveikusi Leoną Washingtoną, kad jis ten pat nušovė kapitoną J. Riordaną. Washingtonas buvo suimtas ir mūstistas 36 metams kalėti. Motina samprotauja, kad restoranas neturėtų josios sūnui paroduoti deglinės. Tikėtai girtas sūnus nušovė kap. Riordaną. Kalti deglinės pardavinėtojai.

Kadaise Kipro sala prie Graikijos buvo gausiai lankoma įsimylėjusių, nes toje saloje gyvenusi meilės deivė Afroditė.

PIKKITE JAV TAUPYMO BONUS

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Born Loser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstančių, Vincė Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukščio ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkčio apraštas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslus ir laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$5.

● KĄ LAUMES LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmeninį ir viešą neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINIS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valačiaus vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant patik, pridėti dolerių pernešimo (išlaikoma).

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RECEPTAI ĮPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistadainas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,

50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAETIES ŪKANŲ

ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaurium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates

Chicago \$40.00 per year
Other USA \$40.00 per year
Other USA local \$40.00 per year
Other USA long distance \$45.00 per year
Canada \$45.00 per year
Other countries \$45.00 per year

15 cents per copy

Two weeks free trial

One month free trial

Chicago ir priemiestuose:

u etams \$45.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusel metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$5.00

Laisvę pasiekusio dr. Kazio Ėringio žodis

Prieš kelias dienas jau iš Lenkijoje, apmokant plėšikiškai muše paskutinioji 1981 metų didelių Sovietų mitus. Šie di-
valanda. Tai metai kurių lai-
ko tėkmėje ugningiau ruseno
viltis kovoje su tiranija ir
smurtu, metai, kuriuose de-
daug kur sietvaras ir kančios
vargino žmonės rikiuodami
benamių politinių ir ekonomi-
nių pabėgėlių eiles. Tai palietė
ir lietuvių tautą pavergtoje tē-
vynėje ir gyvenančius Suvalkų
Trikampyje ir kitur Lenkijoje.
Nesitaikstanti su tėvynės pa-
vergimu lietuvių išeivija, čia
Jungtinės Amerikos Valsty-
bės ir kitose kraštuose, puo-
selėja broliškos pagalbos dva-
sio. Šio humaniško nusiteikimo
išraiška — ekonominė parama gi-
minėms pavergtoje tėvynėje ir

Claude Monet

Sainte Adresse (Impręstininė tapyba)

tino, kad VLIKas nenorėjo padėti tuometiniam jaunimui suorganizuoti didelio protesto mitingo lapkričio 13 dieną New Yorko didžiojoje aikštėje. Kad VLIKo nariai ne tik patys dalyvavo toje didelėje suiegoje, bet ir iš pačių pra-
diži su jaunimu glaudžiai bendradarbiavo, Gečys nutylė.
VLIKas davė jaunimo grupei savo centrą, savo kamba-
rius ir leido jaunimui įsteigti savo veiklos centrą VLIKo
būstinėje. Kai reikėjo pinigų, tai VLIKo reikalų vedėjas
savo pinigų nedavė, bet nurodė, kur jie galėtų pingus
pasiskolinti.

1968 metų lapkričio 13 dieną New Yorke suorgani-
zuotą protesto mitingą jaunimas suorganizavo iš VLIKo
centro. Demonstracijos organizacinis komitetas naudojo
tuometinį VLIKo adresą, VLIKo raštine, VLIKo mašinė-
les, VLIKo popierių, šviesą ir visus patogumus, nemokė-
dami VLIKui nė cento, o dabar Gečys tvirtina, kad VLI-
Kas su jaunimu nebendradarbiavo.

Jaunimo komitetas susirinkdavo VLIKo centre posė-
džiauti ir pasitarti. Pasitarimuose dalyvavo VLIKo vice-
pirmininkas, o pačioje demonstracijoje dalyvavo VLIKo
nariai. Tuo tarpu lapkričio 11 d. parašytoje instrukcijoje
inž. Gečys per akis meluoja. Jis turi drąsos tvirtinti, kad
VLIKas tada jaunimui nepadėjo, kaip dabar VLIKas ir
ALTas nenorėjo padėti Kalifornijoje suorganizuotai
lygai.

Juozas Audėnas šitaip vertina tokį žiaurų inžinie-
riaus Gečio elgesį:

"Ponas Gečys, kai visuomeninės organizacijos va-
dovas skelbia tokią netiesą, ji yra ne kas kita, kaip
visuomeninis kriminalas, didesnis negu šmeižtas. Ar
tai dera "visuomenininkui" taip žemai kristi į despe-
raciją?" (Naujienos, 1982 m., sausio 12 d., 4 psl.)

Sąmoningą melo skelbimą Audėnas vadina krimina-
lu. Savo rašinyje jis nepasako, kaip vadinti žmogų, kuris
kriminalinį veiksmą sąmoningai suplanuoja ir skelbia.

Gečys savo instrukcijoje sąmoningai skelbia melą, nu-
vertina VLIKo vedamą darbą. Šitoks Gečio elgesys kelia
nerimą jaunimo tarpe ir stiprina pasipiktinimą VLIKu.
Tokį patį pasipiktinimą kelia ir prieš Amerikos Lietuvių
Tarybą.

Tais pačiais motyvais ir tais pačiais metodais bkv
Draugo įžanginiame skelbia, kad Naujienos skaldo Ame-
rikos lietuvių vienybę. Bet šitoki bkv elgesį pagvildinsime
sekančia proga.

labdarybės pačią idėją ir įpirš-
ti mintį, kad pavergtos tautos
žmonėms nelaimės metų visai
nebuvo. Anot Sovietų, fiziškai
ir dvasiškai palaužtais vakar
dienos tremtiniais ir kaliniais,
kurių pensijos dažniausiai visai
mažos, kaip ir dabartinių kalin-
ių šeimomis, rūpintis nedera.
Net nevalia kai kuriais atvejais
tiesiog pavojingai.

Amerikos lietuviai, atmetę ši
antihumanistišką Sovietų nusista-
ymą ir ardomąją veiklą, yra
seniai įsisteigę veiksminga vi-
tuomeninę organizaciją — Ben-
drąjį Amerikos Lietuvių Šalpos
Fondą (sutrumpintai BALFą) ir
pagal galimybes ją remia. Da-
bartinė fondo pirmininkė ponė
Marija Rudienė, visokeriopai pa-
dedant jos vyrui inžinieriui An-
tanui Rudžiui, vadovaudama
nuo 1972 metų, šios organizaci-
jos darbą žymiai pagerino ir iš-
plėtė, sustatant jos veiklą pagal
Amerikos teisinę tvarką ir įtrau-
kiant BALFą ir tarptautinių šal-
pų organizacijų sąrašą.

Dabar, Amerikoje gyvenančių
šelpinių lietuvių Bendrasis Ame-
rikos Lietuvių Šalpos Fondas tu-
ri mažai, nes čia gyvenimo lygis
kaip jau minėjau yra aukštas.
Man, kaip naujajam, gavu-
siam, vertinga palitinė globa.
Jungtinės Amerikos Valstybės
se lietuvių, Bendrojo Amerikos
Lietuvių Šalpos Fondo moralinę
reikšmę, lygiai kaip ir ekonomi-
kai, buvo proga labai giliai sa-
kyčiau iki graudulio pajusti. Di-
delis, didelis ačiū visiems BAL-
F, taip pat asmeniškai mano,
dėmėjams. Kaip dauguma žino-
te, atsidūriau didžiulėje gyven-
imo Kryžkefėje. Jašvestas paverg-
tai Lietuvai mano darbas oku-
pacijos sąlygomis manyje prara-
do prasmę. Atsietko mokslo dip-
lomai, profesinis pripažinimas
ir apdovanojimai neteko jokios

ėkimės, nes nenulenkę okupa-
cijai galvos žmonės, pagal mano
asmeniško gyvenimo patirtį,
žlugdomi nuolat ir be išimčių,
pagaliau klasingiausiu būdu nai-
kinami sistematingai. Atsidūręs
šioje kraupioje kryžkefėje, aš
būčiau tikrai žuvęs. Taigi dar
kartą nuoširdžiausias ačiū Jums,
sesės ir broliai lietuviai.

Platesniu mastu ir organizuo-
tai Jūs, čia, Amerikoje, šalpos
ir visoki nesusiėjusių su bizniu hu-
manistinį darbą galite dirbti tik
dėka Amerikos aukščiausio lais-
vės idealų, įtvirtintų šalies Kon-
stitucijoje, Senato ir Kongreso
programose, kiekvienos demo-
kraiškų rinkimų kelių ateinan-
čios partinės administracijos
praktiškoje veikloje.

Jūs aukos, didelės ir mažos.
Amerikoje gali būti ir dažniau-
siai yra atskaitomos nuo Jūsų
pajamų metinės sumos. Tai rei-
kia, kad Jūs aukodami galite su-
mažinti savo uždario mokes-
čius valstybei. Tad reikiu, kad
valstybė tokio pobūdžio asme-
nybės veikimą toleruoja ir ska-
tina, taigi suteikia galimybę au-
koti, ir pačiam savo nuostūra,
susimąžinti valstybinius mokes-
čius. Tai negirdėta Europos, social-
kolonializmo imperijoje galimybė
kuri stropiai saugoma, kad ne-
patektų ir pavergtų tautų ausis.
Nė vienas, grįžęs iš Amerikos So-
vietų komunistas (ne komunis-
tai po Ameriką beveik neva-
zinti!) niekad nepasakė šios
tiesios apie Ameriką. Jie skelbia
išvirkščią tiesą apie kapitalo
grobuonių fondus, skiriamus da-
bo žmonėms dar labiau išna-
doti. Tokia yra social-kolonia-
lizmo etika, apiplessiančio tau-
tas ju pavergimui įtvirtinti ir to-
talitiam apsiginklavimui plėsti.
Pavyzdžiui, Lietuvoje ne kartą
buvo bandyta įsteigti Gamtos
apsaugos fondą, Kultūros ap-

saugos fondą, bet visos papstan-
gos nuėjo niekais. Pagaliau ne-
noroms buvo leista kai kurioms
ūkinėms organizacijoms būti mi-
nėtų draugijų nariams. Tačiau,
dėl padarytų skurdžių įnašų,
visi kolūkių ir jmonių vadovų
galvų, visuomet kybojo tarybi-
nių nemalonumų grąsa, kol to-
kio finansavimo galimybės buvo
stipriai apkarpytos ir galiausiai,
visai panaikintos.

Zvelgdamas į tuos principi-
nius aukų ir šalpos skirtumus
tarp valstybių, vis labiau suvo-
kiu Ameriką kaip asmenybės di-
delių galimybių kraštą, o Lietu-
vos okupantą — kaip didžiau-
sios epochos etinių - moralinių
vertybių menkystę.

Pagarba Amerikai ir jos Koni-
stitucinėms vertybėms, kurias
taip įmintingai ir sėkmingai
stengiasi pabeigti tirioniškoji
ideologija, pagarba "Bendra'am
Amerikos Lietuvių Šalpos Fon-
dui, jo vadovybei, akyiai būdin-
ties grumtynės su užsisklei-
dusia pavergtos tėvynės išnie-
kinimo tiranija, užtikrintai tei-
kiantis politinę globą ir pa-
galbą net pasaulio krašte atsidū-
rusiems lietuviams.

Taigi, Naujųjų Metų proga
nuoširdžiausiai sveikinu Ameri-
kos lietuvių, linkėdamas jiems
laimes ir geriausios sėkmės, iš-
keliant JAV politinėse sferose
Lietuvos laisvės bylą, taip pat
Sovietų plėšikavimus šalpos ba-
ruose, siekiančius Amerikos ir
jos gyvenimo lygio nuvertinti-
mo. Broliams lietuviams paverg-
toje tėvynėje ir Sibire, linkėda-
mas giedresnės ateities metų
dangaus mėlynės, neabejotinai
viliuosi, kad Amerikos lietuviai
ir ateityje ryžtingiausiai ištis
pagalbos ranką varge ir nelai-
mėje esantiems broliams.

Dr. Kazys Ėringis

J. Klauseikis

PASTABOS APIE BR. RAILOS NUSIBASTYMUS

(Tęsinys)

Nemažai kariūnų tose pamokose la-
bai sunkiai kovodavo su miegu. Mankštoje
įtrauktas grynas oras, geri pusryčiai — migdy-
te migdydavo. Tie karo mokyklos vaizdai prisi-
minė, kai pamačiau dialogo publikoje kai ku-
riuos akademikus atkakliai kovojančius su snau-
duliu, bet vis nelaimint, nes galva vis kinknoda-
vo, tai aukštyn, tai žemyn... Kitaip sakant, mie-
go, o ne tos prakalbų apšvietos troškimas buvo
didesnis, bet organizacinė drausmė ir nario parei-
ga atnešė į šalį.

"Drumsti verpetai"

Vieną gegužės vakarą paskambino kaimynas
ir maždaug šitaip prašeko:

— Skaitau "Versmes ir verpetus". Rengiuos
eiti į dialogą su Br. Raila. Skaitau ir abejoju, ar
anais metais, kai tie straipsniai buvo "Dirvoje"
spausdinti, taip galėjo Bronys Raila rašyti, kaip
dabar knygoje išspausdinta?

Toliau kaimynas klausė, gal turiu 1963 m. ko-
vo 1 d. "Dirvą"? Jis norėtų savo abejones patik-
rinti, jei jos netikros — išsklaidyti. Nežinojau, ar
tą laikraštį turio, sakiau — reiktų paieškoti. Pa-
žadėjau vėlį paskambinti.

Kadangi kai kurie seni raštai sandėlyje pa-
gal metus sukrauti, neilgai truko ir tą kaimyno
prašomą "Dirvą" ištraukti. Paskambinau jam.
Akimirku rašinys pavadinamas "Draugija SSSR
tautų kultūrai pažinti". Jame aštriiai kertama V.
Kavoliui ir Brooklyno "Vienybėi", kad tame tau-
tiniame lietuvių laikraštyje įsižiebė naujas tre-
ciafrontininkų židinys, "nekomunistinis frontas",
ir pradėjo spinkėti rausvomis žarijomis.

Straipsnio baigmėje Br. Raila "Dirvos"
1963 m. akimirkoje rašo: "Gausūs praeities pa-
tyrimai ir visos dabarties apraiškos aiškiai pa-
rodo, kad tos rūšies "trečiosios jėgos", "trečiai
frontai", "pasaulinės taikos sąjūdžiai", "liaudies
demokratų kongresai" ir net "nekomunistiniai
blokai" geriausiai tinka nesusiuvokiančioje visu-
menėje skleisti "artimesnį tarpusavio susipaži-
nimą" ir visokių prietaravimų chaosą, o taip
pat skaldyti, mulkinti, nuodyti ir kai kam gal
iš to susidaryti ir kiek geresnį pragyvenimo šal-
tinį".

Skaityta tai prieš aštuonėtu metų, skaityta
ir dabar tasai straipsnis — vis išvada: Br. Rai-
la tuo raštu visu 100% stoja prieš "artimesnį
tarpusavio susipažinimą", kuris okupanto kon-
troliuje peršamas. Bet kaimynas sako, jog kny-
goje Br. Raila kitoks — pasitaiko už tą susipa-
žinimą, jį savaip sąlyguodamas. Kaimynui ir
kilusi abejonė, ar 1963 m. kovo 1 d. "Dirvoje"
buvo toks sakiny:

"Taip, lietuvišką kultūrą ir naują lietuvių tau-

tos gyvenimą mum reikia pažinti, — tik tą gy-
venimą ir kultūrą mokekim atskirti nuo jų so-
vietinės versijos".

Kaimynui pasakiau, jog "Dirvos" straipsny-
je tokio sakinio nėra. Jis sudejavo:

— Matai, autorius ne tik kad nepažymėjo, jog
knygoje jis pataisų ir pakeitimų padarė, bet dar
įsakmiai pabrėžia, jog straipsniai parašyti kny-
gos leidėjui Broniui Budginui dar gyvam esant ir
jo skaityti. Vaje... Jei Budginas iš kapo atsikel-
tų, jis straipsnių neatpažintų...

Per telefoną su kaimynu patikrinova ir
ir straipsnio pabaiga. "Dirvoje" išspausdintas
žodis "skaldyti" (žiūr. čia anksčiau paduotą ci-
tatą) knygoje išleistas. Mat, mūsų ivairūs veiks-
niai dar ir dabar savo rezolucijose ar nutarimuose
pavartoja, jog ryšių agitatoriai, tų ryšių mez-
gėjai mus skaldo. O kadangi Br. Raila perejo į
ryšių pusę, be abejo, jo žodyne "skaldyti" žodis
jau nebūti vietos — iš originalinio rašto iš-
brauktas.

BENDRADARBAUTOJAI, RYSININKAI IR
LABAI DRUMZLINAS POZEMINIŲ
VAMZDŽIŲ SKYSTIMAS

Aną kartą trumpai buvo paminėta, jog Br. Rai-
la "Dirvoje" spausdintuosius straipsnius į "Vers-
mių ir verpetų" knygą dėdamas yra padaręs pa-
keitimų, išbraukimų ir naujų įrašymų, tačiau
apie tai nėra jokios pastabos padaręs. Priešin-

gai: jis paliko senąją "Dirvoje" spausdinimo da-
tą ir dar pabrėžtinai užakcentavo, esą, tie
straipsniai parašyti kai dar knygos leidėjas Bro-
nys Budginas buvo gyvas ir jis juos skaitė. Pa-
minėjau aną kartą, jog kaimynas, tą informaci-
ją man suteikęs, pratarė, jei B. Budginas iš ka-
po atsikeltų, jis Br. Railos raštų nebeatpažintų.
Žinau, kad mano sandėlyje yra išlikusių "Dir-
vų", kuriuose yra Br. Railos straipsniai, tad ne
neskubėjau jo knygą "Versmes ir verpetus" pirk-
ti. Pagaliau ir dabar nesu linkęs į tą knygą išti-
sai kibti ir sudaryti statistiką, kiek ir kokių pa-
keitimų, išbraukimų ir naujų įrašymų autorius
yra padaręs.

Man patiko "Tėviškes žiburų" savitraštyje
išspausdinta "Versmių ir verpetų" recenzija ar-
ba apžvalga, pavadinta "Ar polemika tolygi do-
kumentacijai?" Autorius pažymėtas raidėmis
Vt. V. Jis labai ramiai nuosaikiai kalba apie Br.
Railos knygoje keliamus klausimus ir klaidas.
Baigmėje rašo: "Išvada: autorius, vienai veiks-
nių konferencijai priskaičiavęs apie \$1,000 būtų
ir nebūtų išlaidų, samprotauja, kas už tokius pi-
nigus būtų buvę galima ką nors naudingesnį pa-
daryti (275 p.). Tokią pat mintį perša "Versmės
ir verpetai", juoba, kad autorius pajėgus naudinė-
gesniems dalykams".

(Bus daugiau)

Zmonių ir gyvulių sielos

Del tos priežasties Biblija pritaiko tą patį žodį tiek gyvuliams, tiek žmonėms esyboms. Jis yra pritaikomas žemesniems suvėrimams 4 Mozės 31:28, ir kitose vietose.

Po šėtono melo — "Tu iš tikrųjų nenumirsi" — kuris netikru manymu apie nemirtingą sielą buvo padarytas panašiu į tiesą, seka dar susikrovimas įvairių tikybinių-mišinių, kuriuos dabar priderančiai meta šalin pabudusi ir susimąsčiusi publika. Kai kurios neįtikinamos pastatytos ant šios klaidingos teorijos yra: "amžinųjų kancijų" slogutis; "sveistainės" doktrina; "išskūnijimo" teorija; "pasikalbėjimo su numirusiais" svajonės; pasakos apie "šmėklas"; "palaiminti" indijonų "medžiokliavimo kraštai"; Dantės "inferno"; ir visos kitos pagoniškos "nėra mirties" klasos.

Kurie domėtis, prašome parašyti atviruoklę. Gausite dovanai įvairių knygų, padedančių suprasti Sv. Raštą.

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 S. Mozart St., Chicago, IL 60637

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicines Director
529 E. Main St., Westchester, N.Y.
"ATLANTOS" 3-9 darbo dienomis
tarp 9-12 val. ir 1-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2731

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, KOSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos tel.: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. BERENAS. Tel. 925-8043

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Seštadieniais ir sekmalieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 11:10 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

KALBOS KAMPĖLIS

Nevartokime ne vietoje
sąrašinių veiksmažodžių

Skaitytams įvairaus turinio ko-
respondencijas, labai dažnai
krenta į akis netinkamas san-
rašinių veiksmažodžių varto-
jimas.

Sąrašiniai veiksmažodžiai
sakiniuose vartojami tik tada,
kai veiksmas atliekamas patio
veikėjo naudai, o ne kieno nors
kito naudai, kam nors kitam
aiškinant.

Paimkime, kad ir tokį nevy-
kusį sakinį: "Toks jo neatsargus
išsireiškimas pasitarnauja tik
rusams". Kodėl pasitarnauja, o
ne patarnauja? Pasitarnauti gali
tik pats sau. Pavyzdžiui: "Prie-
stalo čia jums niekas nepatar-
naus; pasitarnaukit patys".
Viskas labai aišku.

Aną kartą būdamas viename
susirinkime, išgirdau tokį pirmi-
ninkaujantį paklausimą: "Pa-
sisakykite, kas jus tuo reikalu
taip klaidingai informavo?" Ki-
tam ką nors galima tik pasa-
kyti, o ne pasisakyti. Petras, su-
tikęs savo artimą draugą, pa-
pasakojo visas savo bėdas. Ne
pasisakojo, nes jam pačiam
pasisakoti nereikėjo, o jis sa-
vo draugui tik papasakojo vi-
sas savo bėdas.

Tie, kurie rašo, o tuo labiau
jei jų straipsniai verti didesnio
dėmesio, privalo įsigilinti į san-

V. Vaitiekūnas

"Iėja" (grafika)

J. KUZNICKIS

TRIŲ DIENŲ LIUDESYS

Neseniai minėjome vis naujai
pasiskardinančio mūsų rašytojo
Eduardo Cinzo "Spąstų" apsa-
kymų rinkinį, išleistą Vilniaus
"Vagos" leidyklos. Tuose apsa-
kymuose autorius sukūrė visą
eilę naujų, įdomių veikėjų, įsta-
tydamas juos į sveitinių kraš-
tų tarptautinę aplinką ir palies-
damas socialinių sąlygų speci-
finius bruožus.

Reikia labai pasidžiaugti, kad
Algimantas Mackaus knygų lei-
dimas fondas Chicagoje išleido
Eduardo Cinzo naują romaną
"Mona", kurį galima pavadinti
pagrindinės veikėjos Monos
taiklu pavadinimu — trejų die-
nių liudesiu, graužusiu ją kaip
kirmėlę.

Lietuvių kultūros lobis
Eduardas Cinzas dažnai pa-
minimas ne tik dėl tremties, bet
ir Lietuvos spaudoje, dėl to ne-

gražinių veiksmažodžių tikrąją
paskirtį.
J. Žemaitis

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti.
viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų
toku adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Crab Salad Served In Melon Boats

With melons abundant now at local markets, an exciting
luncheon idea is Curried Crab Melon Salad. Family or guests
will enjoy the light, yet satisfying combination of delicious
Alaska King crab and juicy sweet honeydew melon.

Succulent Alaska King crab is sliced and tossed with crisp
vegetables and a tangy-coriander mayonnaise dressing. The
salad is served in peddled and quartered melon "boats" on
individual lettuce-lined plates.

Alaska King crab meat is snowy white in color with bright
red striations. Fully cooked, with tendons and cartilage
removed, the meat is ready to be enjoyed in a favorite recipe
after defrosting. In-shell packs of whole Alaska King crab legs
and split legs are also available.

Curried Crab Melon Salads

1 package (6 to 8 oz.) frozen Alaska King crab meat, thawed	1/3 cup mayonnaise 1/2 teaspoon curry powder 1/4 teaspoon sugar
3/4 cup sliced celery 2 tablespoons chopped green onion	1 teaspoon lemon juice 1 honeydew melon Salad greens.

Drain and slice crab. Combine with celery and green onion.
Blend mayonnaise, curry powder, sugar and lemon juice;
toss with crab mixture. Chill. Cut melon into quarters length-
wise; remove seeds and rind. Place melon quarters on salad
plates lined with greens. Spoon crab salad onto melon. Makes
4 servings.

"Pagal temperamentą"

Labai įdomu, kad E. Cinzas
rašo ir kūrė, nesilankydamas ko-
vė mūšio iš anksto nustatytą
planą: "Neturiu jokios" arma-
tūros", arba graudų, nesusi-
daro jokio plano. Rašau pagal
temperamentą".

Pradėjęs rašyti romaną, rašy-
tojas nežino, kuo jis baigsis. Ap-
mažė tik veikėjus, "individus"
ir bando įsivyti į juos. Ku-
riant vieną epizodą, ima ryškė-
ti kitas, pabaigoje iškyla trys
kurtinės versijos, tada atrenku,
kuri mano išmone yra logiškiau-
sia ir, be abejo, gražiausia".

Šio romano pagrindinė veikė-
ja (o taigi pasakotoja) yra Mo-
na Liza, pasiturinčio pilaitės sa-
vininko Lefonto duklė. Jos trejų
metų meilės ryšys su dr. Stanju
Dogeniu nauja šviesa sužėroja
šių trijų dienų liudesio metu.
Toliau beveik ligi paskutinio
epizodo nesužinome apie juo-
vąs, tačiau, nes ji "priklausys
nuo to, ką Dogenis sugalvos per
naktį".

Tėvo staigi mirtis, gaisras, vi-
sokas pasimetimas, Monos gy-
vymas Lemeno psichiatrinėje
vis atidoma galutinę atomazgą.
Rodos, ir pats rašytojas blaško-
si tarp trijų keturių galimybių:
ar galutinai juodu perskirti, ar
visam laikui suvesti? Pagaliau,
kai Mona paprašo dr. Stanį ne-
palikti jos vienos, atsiverčiame
paskutinį puslapij ir — Eureka!
Stanis taria šiuos esminius žo-
džius, be abejo, įkvėpusius ir ra-
šytoją apsispręsti:

"Pabūsi drauge visą naktį!
Rytoj, Mona, rytoj, grįšime i
mūsų miestelį" — — — ir juo-
kas spurdėjo Stanio rankoje ir
gera, raminanti šiluma sunkėsi
į Monos pirštus, kilo į širdį...
Posūkis į žmogų

Ed. Cinzas gerai jaučia rašy-
tojo atsakomybę. Kūryboje jam
"svarbiausia kondensuoti min-
tis. Viskas turi būti santūru.
Viskas". Be abejo, ir gerai išstu-
dijuota, permąstyta.

Savo gyvenime ir kūryboje jis
visuomet atsisuka į žmogų:
"Akmenys — ką jie man sako?
Kas kita — žmonės: leiskit man
juos stebėti. Kiekvienas žmogus
yra atskiras pasaulis: vienas ei-
na rūškanas su savo negandom,
kitas šypsodamasis su savo lai-
ture... Kąžka matai, kąžka ban-
dai atspėti — kiek daug idėjų
galvon ateina!"

Pagaliau E. Cinzas stengiasi
būti ištikimas rašytojo pašauki-
(Nukelta į šeštą puslapį)

MEDICAL FACTS

NATIONAL OSTEOPATHIC MEDICINE WEEK
TO BE OBSERVED JUNE 1-7, 1980 BECAUSE...

DOCTORS OF OSTEOPATHY,
D.O.'S, ARE THE FASTEST
GROWING HEALTH CARE
PROFESSION. A KELLOGG
FOUNDATION STUDY
PROJECTS A 71% GROWTH
FOR THE OSTEOPATHIC
PROFESSION DURING
THE 1980'S.

D.O.'S COVER THE FULL RANGE OF
MEDICAL SPECIALTIES...

MANIPULATIVE
THERAPY PROVIDES
PATIENTS WITH
AN ADDED DIMEN-
SION OF TREAT-
MENT.

D.O.'S PRACTICE
HOLISTIC MEDICINE,
TREATING THE
WHOLE PATIENT
AND NOT JUST THE
DISEASE OR INJURY.

90 PERCENT OF
ALL D.O.'S ENGAGE
IN PRIMARY CARE
MEDICAL PRACTICES
WITH OVER 50 PER-
CENT LOCATED IN
SMALL TOWNS
AND RURAL AREAS.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS

GAIDAS — BARD

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1-162

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINE

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

N A R I A I:

Chicago

Lietuvų

Laidotuvių

Reklorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

STEPONAS C. L.

(LACKAWANNA)

4424 WEST 93RD STREET

11078 SOUTH WEST HYDEPARK, CHICAGO, ILL. 60644

P. J. RIDIKAS

4554 So. HALSTED STREET

Tel. (773) 6719

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYMPIA 2-7003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFAYETTE 8-8572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YARDES 7-1138 - 1139

